

Результати показали, що одужало із всієї групи 80% тварин, а інші 20% лікуванню не піддалися тому, що у деяких тварин при розвитку остеодистрофії паралельно розвивається і порушення функції шлунково-кишкового тракту. Так як препарат задавався внутрішньо з кормом як кормова добавка, у тварин з порушеннями шлунково-кишкового тракту він майже не всмоктався. Ось чому залишились не вилікованими 10% другої дослідної групи. У тварин цієї групи після проведеного курсу лікування відбулася лише стабілізація вмісту кальцію в сироватці крові, вірогідне зростання неорганічного фосфору.

Отже, основною причиною розвитку аліментарної остеодистрофії у бугайців на відгодівлі являється згодовуванні їм кормів раціону, що мало забезпечені енергією, сирих і перетравним протеїном та цукром, раціон не збалансований за кількістю вітамінів, макро- та мікроелементів.

Використання в комплексній терапії остеодистрофії дуфалайту, броваглюкіну з глюкозою та оліговіту є досить ефективним як в терапевтичному так і в економічному плані.

УДК 619.616.98.636.

*Мазур А.В., студентка II курсу магістратури спеціальності «Ветеринарна медицина»,
Науковий керівник – Карчевська Т.М., кандидат вет. наук, доцент кафедри інфекційних
та інвазійних хвороб
Подільський ДАТУ, Кам'янець-Подільський, Україна*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ, ПАТОГЕНЕЗУ ТА ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СХЕМ ЛІКУВАННЯ ЗА БАБЕЗІОЗУ СОБАК

Бабезіоз – гостра або хронічна трансмісивна, природно-осередкова хвороба собак та інших м'ясоїдних тварин, що характеризується високою температурою, пригніченням, анемією, жовтяничністю слизових оболонок, розладом серцево-судинної, нервової систем та функцій органів травлення. Роботу виконували в умовах Хмельницької першої міської ветеринарної лікарні.

Метою нашої роботи було вивчити вплив бабезіозної інвазії на основні показники крові хворих собак та вивчити в порівняльному аспекті різні схеми лікування за даної хвороби. В роботі застосовували загальноприйняті методи досліджень: клінічний огляд, пальпація, термометрія, спостереження. Крім цього застосовували додаткові методи досліджень: загальний аналіз крові та біохімічний аналіз крові.

Також матеріалом для досліджень слугували кліщі, зняті із собак, які згодом називали клінічної форми прояву бабезіозу. Визначення видової та статевий належності кліщів проводили з використанням визначальних таблиць.

Клінічне обстеження хворих собак здійснювали загальноприйнятими методами. Попередній діагноз ставили за результатами огляду, виявлення на тілі собаки кліщів, або зі слів власників про зняття кліщів при вигулах, поїздках за місто, в паркову, лісову зону тощо.

З метою вивчення патогенетичного впливу бабезіозної інвазії на організм тварин проаналізували результати гематологічних і біохімічних досліджень сироватки крові 5 собак, уражених *Babesia canis*.

Діагноз на бабезіоз був підтверджений лабораторним дослідженням мазків крові, виготовлених за загальноприйнятими методиками.

Для вивчення порівняльної характеристики різних схем лікування бабезіозу ми відібрали 10 собак зі схожими характеристиками (породним складом, віком, тяжкістю перебігу хвороби), які поступили на прийом в лікарню і їм клінічно та лабораторно було підтверджено діагноз на бабезіоз. Ми сформували дві групи тварин по 5 голів у кожній. Тваринам першої групи в якості етіотропного засобу призначали препарат азидін-вет, тваринам другої групи – піро-стоп в дозі 0,5 мл на 10 кг маси тварини двічі з інтервалом в 24 години, внутрішньом'язово.

Симптоматична та підтримуюча терапія була однаковою в обох групах: реосорбілакт, дуфалайт, фурсемід 1%, тіопротектин 2,5%, анфлурон, кордіамін, димедрол, метакам.

Всього за час виконання роботи було виявлено за амбулаторним журналом 720 тварин з підозрілими симптомами. У 539 собак в мазках крові було виявлено збудника бабезіозу – *B. canis*.

При поступленні на прийом в лікарню під час проведення клінічного дослідження у хворих тварин ректальна температура була в межах 40-41,5°C, сеча була темна, з кров'ю; відмічали зниження апетиту і відмову від корму; шерсть була тьмяна, скуйовджена; шкіра і слизові оболонки сухі; на початкових стадіях хвороби слизові оболонки були гіперемійовані, потім бліді, від фарфорового до жовтяничного кольору; у собак константували швидку стомлюваність, загальну млявість; хитку ходу; частота серцевих скорочень була в межах 100-140 уд.хв; частота дихання 8-40 дихальних рухів за хвилину; іноді у тварин відзначали блювоту та діарею, часом з домішками крові. Пальпаторно у деяких тварин вдавалось встановити збільшення печінки та селезінки.

Щодо аналізу гематологічних показників хворих собак, слід відмітити, що присутність в організмі бабезіозної інвазії суттєво впливає на показники крові.

В результаті проведення загального дослідження крові виявили у всіх собак зниження кількості гемоглобіну, очевидно, внаслідок гемолізу еритроцитів; зменшення кількості еритроцитів, що може свідчити про розвиток анемії; збільшення кількості паличкоядерних та сегментоядерних нейтрофілів, моноцитів, що свідчить про наявність запального процесу в організмі; зменшення кількості лейкоцитів, тромбоцитів та прискорення ШОЕ.

При аналізі біохімічних показників у хворих собак виявили збільшення показників аланінамінотрансферази і аспартатамінотрансферази, що свідчить про руйнування гепатоцитів. Суттєвими були зміни і в збільшенні кількості білірубину проти норми, очевидно, також внаслідок руйнування гепатоцитів.

Аналізуючи результати лікування в двох групах тварин дійшли висновку, що кращим виявилась друга схема, де застосовували препарат піро-стоп. Термін одужання тварин цієї групи був майже вдвічі коротшим в порівнянні з першою групою, де в якості етіотропного засобу застосовували азидін-вет.

Отже, для отримання позитивного ефекту в лікуванні бабезіозу собак слід враховувати два основні аспекти: своєчасність наданої допомоги і обов'язково

комплексна схема лікування, яка б включала всі види терапій, а в якості специфічного засобу рекомендується застосовувати препарат піро-стоп, який сприяє швидкому відновленню тварин на фоні симптоматичної терапії.

УДК 619:618:714:616.

Малинник М.М., студент II курсу магістратури спеціальності «Ветеринарна медицина»

Керівник – Боднар О.О., кандидат біол. наук, доцент

Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВДОСКОНАЛЕННЯ СХЕМ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ ОБРОБКИ КОРІВ З ГНІЙНО-НЕКРОТИЧНИМИ УРАЖЕННЯМИ КОПИТЕЦЬ

Захворювання пальця у великої рогатої худоби мають значне поширення як на промислових комплексах, так і на звичайних фермах та фермерських господарствах. За даними науковців та дослідників ураження ратиць у корів в окремі роки реєстрували у 30% більше від загальної кількості корів у стаді. Установлено, що від кожної корови, що перехворіла ураженням копитець на протязі року недодержують близько 395 кг молока, а на 100 таких корів отримали на 17 телят менше, на 100-115 днів подовжується сервіс-період, у них зростає ембріональна смертність. Отже, аналізуючи літературні дані та власні спостереження, слід відмітити широке поширення хвороб в ділянці пальця у корів і значні економічні збитки, що їх супроводжують.

Саме тому розробка нових методів лікування, вдосконалення існуючих схем терапевтичної обробки корів з гнійно-некротичними ураженнями в ділянці пальця залишається актуальною і важливою проблемою ветеринарної хірургії.

Виходячи з вищесказаного, ми поставили перед собою такі завдання:

- вивчити поширення та сезонність гнійно-некротичних уражень копитець у корів в регіоні;
- обґрунтувати та розробити ефективну схему комплексного лікування гнійно-некротичних уражень в ділянці пальців з елементами інтенсивної антисептичної терапії;
- перевірити лікувальну ефективність регіонарного застосування антибіотику „офлоксацин-10%” при лікуванні септичного пододерматиту у корів.

З метою вивчення особливостей поширення гнійно-некротичних уражень копитець у корів в регіоні впродовж року проводили ортопедичну диспансеризацію молочного поголів'я. Установлено, що найпоширенішими видами уражень в ділянці пальців у корів виявились гнійні пододерматити – 36,7%, рани шкіри міжпальцевої щілини – 24,8%, флегмонозні процеси в ділянці вінчика і м'якуша реєструвалися в 15,4% випадків.

Перед проведенням клінічного дослідження були визначені дози для регіонарного застосування препаратів, безпечність та відсутність побічних реакцій при внутрішньоартеріальному застосуванні антибіотику.

З метою підвищення ефективності лікування корів за гнійного пододерматиту, ми розробили та випробували лікувальні схеми з використанням антибіотика фторхінолонового ряду „офлоксацин-10%” і методів патогенетичної терапії, які поєднували з раціональним хірургічним втручанням. Як метод раціональної